

Antopäivä
30.08.2005

Nro
SM-2005-02444/Tu-42

Voimassaoloaika
01.09.2005-31.08.2010

Säädöspäätös
Laki poliisin hallinnosta (110/1992) 4 §

Muuttaa/Kumoo
SM:n määräyksen SM-2001-919/Tu-42

Kohderyhmät
Poliisi

POLIISIKOIRATOIMINTA

1. YLEISET PERIAATTEET

Poliisikoiratoiminnalla tuetaan niitä tavanomaisia poliisitoimia, joilla pyritään ennalta estämään rikoksia, onnettomuuksia ja järjestyshäiriöitä sekä selvittämään jo tapahtuneita rikoksia ja ylläpitämään yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Erityisesti poliisikoiraa käytetään etsintätehtävissä ja voimankäyttövälineenä vaativissa tilanteissa, joissa poliisikoiran käyttö on poliisin toiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi ja poliisin työturvallisuuden parantamiseksi tarkoituksenmukaista.

Poliisikoirat voivat saada peruskoulutuksen lisäksi erikoiskoulutuksen huume-, räjähdysaine- tai ruumiskoiriksi tai muuhun erityistoimintaan.

Poliisikoiran käyttöä voimavälineenä on pidettävä varoituslaukausta tai suunnattua laukausta lievempänä voimakeinona.

2. MÄÄRITELMIÄ

Poliisikoiranohjaaja on poliisimies, jolle on luovutettu koulutettavaksi ja virkatehtävissä käytettäväksi valtion omistama poliisikoiria.

Koiraryhmän johtaja on poliisimies, joka on määrätty tietyn, useita (enemmän kuin kaksi) poliisikoiranohjaajia käsittävän ryhmän johtajaksi. Poliisikoiranohjaajat voivat työskennellä eri yksiköissä.

Koirapartiomies on poliisimies, joka toimii poliisikoiranohjaajan työparina.

Poliisikoira on valtion omistama koira, joka on peruskoulutuksen jälkeen hyväksytty työkäyttöön.

Partiokoira on poliisikoira, joka on koulutettu poliisikoiran perustehtäviin kuten voimankäyttöön, etsintään ja jäljestämiseen.

Räjähdekoira on partiokoira, joka on erikoiskoulutettu räjähdysaineiden etsintään.

Huumekoira on partiokoira, joka on erikoiskoulutettu huumausaineiden etsintään.

Ruumiskoira on partiokoira, joka on erikoiskoulutettu ruumiiden etsintään.

Erikoiskoira on poliisikoira, joka on erikoiskoulutettu ruumiiden, huumausaineen tai räjähdysaineen etsintään tai muuhun erityistoimintaan, mutta joka ei ole partiokoira.

3. POLIISIKOIRIEN HANKINTA JA KOULUTUS

Poliisiin käyttöön koulutettavat koirat hankkii Poliisikoulu.

Osana Poliisikoulua toimiva poliisikoiralaitos vastaa poliisikoirien ja koiranohjaajien koiratoimintaan liittyvästä peruskoulutuksesta ja tarjoaa toiminnallisten tarpeiden vaatimuksiin perustuvaa jatkokoulutusta.

Poliisikoirien hankinta- ja koulutustavoitteet sisältävä suunnitelma tehdään viideksi vuodeksi eteenpäin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös rikostutkinnalliset tarpeet. Koulutussuunnitelman hyväksyy vuosittain poliisioppilaitosten hallitus ja sen vahvistaa poliisin ylijohdo.

Poliisikoiran koulutuksesta peruskoulutuksen jälkeen vastaa poliisikoiranohjaaja. Poliisin lääninjohdot, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos sekä valtakunnalliset yksiköt ohjeistavat poliisikoiratoimintaan liittyvän yksiköidensä työpaikkakoulutuksen ja koordinoivat vuosittain järjestettävän poliisikoiranohjaajien ja -koirien työkunnan tarkastuksen voimankäytön osuutta lukuun ottamatta. Voimankäytön osalta koulutustarkastuksen vastaanottaa poliisikoiralaitoksen henkilökuntaan kuuluva tai poliisikoiralaitoksen valtuuttama ja kouluttama henkilö. Partiokoiran koulutustarkastukset suoritetaan joka toinen vuosi. Erikoiskoulutuksen koulutustarkastukset toteutetaan poliisikoiralaitoksella.

Poliisikoirien koulutuksen aiheuttamat kustannukset sisältyvät yksiköiden muun koulutuksen tavoin vuosittaiseen rahoituskehykseen.

Poliisikoiranohjaajalle maksettavista koiranhoito- ja koulutuskorvauksista päättää sisäasiainministeriö.

4. TOIMINNALLINEN ORGANISOINTI

Poliisikoiratoiminnassa noudatetaan poliisin normaalia ohjausjärjestelmää. Tarkemmat ohjeet poliisikoiratoiminnasta ja koiraryhmien muodostamisesta eri poliisiyksiköiden välillä antaa poliisin lääninjohto, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos ja valtakunnalliset yksiköt kukin omalla alueellaan.

Päätöksen poliisikoiran lähettämisestä toiminnallisen alueen ulkopuolelle tekee yksikön johtovalmiusalueen päällystöpäivystäjä tai johtamisvalmiuteen määrätty. Päätöksen poliisikoiran lähettämisestä toisen läänin alueelle tekee poliisin lääninjohto.

Poliisiyksiköiden välinen poliisikoiratoimintaan liittyvä yhteistoiminta on maksutonta. Jos yhteistoimintatilanteessa poliisikoiran käytöstä syntyy suurina pidettäviä kustannuksia tai jos tilanne pitkittyy, voidaan kustannusten korvaamisesta sopia erikseen apua pyytäneen ja sitä antaneen yksikön sekä poliisin lääninjohtajan välillä.

Poliisikoiranohjaaja voi toimia yksikkönsä kenttäjohtajana. Kenttäjohtajan tehtävät ovat tällöin ensisijaisia. Mikäli ilmenee tarve suorittaa välttämättömiä poliisikoiratehtäviä, tulee kenttäjohtovastuu määrätä toiselle poliisimiehelle.

Poliisin lääninjohto ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitos omalla alueellaan päättävät poliisikoirien sijoituksesta ja eri tehtäviin koulutettujen poliisikoirien toiminta-aluekohtaisen lukumäärän poliisin ylijohdon 5-vuotissuunnitelman linjauksia noudattaen. Erikoistehtäviin koulutettujen koirien määrä ratkaistaan toiminnallisten tarpeiden mukaisesti.

Helsinki-Vantaan lentoasemalla tulee olla riittävä määrä poliisikoiria, jotka ovat koulutettuja räjähdysaineiden etsintään.

Poliisikoiranohjaajien ajantasaiset yhteystiedot on oltava alueen hälytys- tai hätäkeskuksella.

5. KANSAINVÄLINEN YHTEISTOIMINTA JA VIRKA-APU

Poliisikoiratoiminnan kansainvälisestä virka-avusta päättää poliisin ylijohdo. Virka-apua pyytävän tulee toimittaa virka-apupyynnön keskusrikospoliisin rikostietopalveluun (telefax: +358-9-8388 6284), josta pyyntö ohjataan poliisi-toimintayksikköön (telefax:+ 358-9-1604 2924). Myös puhelimitse esitetyt virka-apupyynnöt tulee vahvistaa kirjallisesti.

Pohjoismaiden välisestä virka-avusta päättävät poliisin lääninjohto, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, valtakunnalliset yksiköt ja Poliisikoiralaitoksen osalta Poliisikoulun johtaja.

Kansainvälistä poliisikoiratoimintaa seuraa sekä koiratoimintaan liittyvää koulutuksellista yhteistyötä toteuttaa Poliisikoulu. Poliisikoiratoimintaan liittyvä

virallinen kansainvälinen yhteistoiminta on selkeästi erotettava epävirallisesta toiminnasta, kuten esimerkiksi harrastustoiminnasta.

6. PR- JA HARRASTUSTOIMINTA

Poliisikoiranohjaajan ja poliisikoiran osallistumisesta pr- tai harrastustoimintaan päättää poliisiyksikön päällikkö.

Poliisijohtajan sijainen,
poliisiylitarkastaja

Eero Laine

Poliisitarkastaja

Matti Launiainen

JAKELU

Poliisin lääninjohdot
Valtakunnalliset yksiköt
Helsingin kihlakunnan poliisilaitos
Poliisioppilaitokset